WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)
z dnia 11 maja 2006 r.*

W sprawie C-11/05

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Gerechtshof te Amsterdam (Niderlandy) postanowieniem z dnia 28 grudnia 2004 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 14 stycznia 2005 r., w postępowaniu:

Friesland Coberco Dairy Foods BV, działająca pod nazwą „Friesland Supply Point Ede",

przeciwko

Inspecteur van de Belastingdienst/Douane Noord/Kantoor Groningen,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: A. Rosas (prezes izby), J. Malenovský, J.P. Puissochet, U. Lõhmus i A. Ó Caoimh (sprawozdawca), sędziowie,

* Język postępowania: niderlandzki.

rzecznik generalny: M. Poiares Maduro,
sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 8 grudnia 2005 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Friesland Coberco Dairy Foods BV przez J.G. Olijvego i J. P. Scholtena, adviseurs,

— w imieniu rządu niderlandzkiego przez H.G. Sevenster i M. de Gravego, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu greckiego przez I. Chalkiasa i S. Papaioannou, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu włoskiego przez I.M. Braguglię, działającego w charakterze pełnomocnika, oraz przez G. Albenzia, avvocato dello Stato,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez J. Hottiaux, działającą w charakterze pełnomocnika, oraz przez Y. van Gervena, adwokata,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 2 lutego 2006 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 133 lit. e) rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. L 302, str. 1), zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 2700/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2000 r. (Dz.U. L 311, str. 17, zwanego dalej „kodeksem celnym") oraz art. 502 ust. 3 i 504 ust. 4 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. L 253, str. 1), zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 993/2001 z dnia 4 maja 2001 r. (Dz.U. L 141, str. 1, zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym").

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy niderlandzką spółką Friesland Coberco Dairy Foods BV (zwaną dalej „Coberco Dairy Foods") a inspecteur van de Belastingdienst/Douane Noord/Kantoor Groningen (inspektor służby podatkowej — oddział celny północny — urząd w Groningen, zwany dalej „inspektorem") w związku z wnioskiem o wydanie pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną (zwanym dalej „wnioskiem").

Ramy prawne

Kodeks celny

3 Kodeks celny ustanawia szereg gospodarczych procedur celnych, w tym w art. 130–136 procedurę „przetwarzania pod kontrolą celną".

4 Artykuł 130 kodeksu celnego ma następujące brzmienie:

„Procedura przetwarzania pod kontrolą celną umożliwia użycie towarów niewspólnotowych na obszarze celnym Wspólnoty w procesach zmieniających ich rodzaj lub stan bez stosowania wobec nich należności celnych przywozowych i środków polityki handlowej oraz umożliwia dopuszczenie do swobodnego obrotu produktów powstających w takich procesach z zastosowaniem właściwych dla nich należności celnych przywozowych. Takie produkty nazywane są produktami przetworzonymi".

5 Artykuł 132 kodeksu stanowi:

„Pozwolenie na przetwarzanie pod kontrolą celną udzielane jest na wniosek osoby, która dokonuje przetwarzania lub organizuje przetwarzanie".

6 Artykuł 133 kodeksu celnego stanowi:

„Pozwolenie udzielane jest wyłącznie:

[...]

e) w przypadku gdy spełnione są niezbędne warunki, aby zastosowanie procedury mogło przyczynić się do tworzenia lub podtrzymywania działalności przetwórczej we Wspólnocie, nie wywierając ujemnego wpływu na istotne interesy

wspólnotowych producentów podobnych towarów (warunki ekonomiczne). Przypadki, w których warunki ekonomiczne uważa się za spełnione, mogą zostać określone zgodnie z procedurą komitetu".

7 Na podstawie art. 247–249 kodeksu celnego Komisja Wspólnot Europejskich jest wspomagana przez Komitet Kodeksu Celnego (zwany dalej „komitetem"), zgodnie z warunkami określonymi w tych artykułach.

8 W odniesieniu do tego komitetu art. 249 kodeksu stanowi:

„Komitet może rozpatrywać każdą sprawę dotyczącą przepisów prawa celnego, która zostanie wniesiona przez przewodniczącego z jego własnej inicjatywy lub na wniosek przedstawiciela jednego z państw członkowskich".

Rozporządzenie wykonawcze

9 Artykuł 496 rozporządzenia wykonawczego definiuje „[pozwolenie]" jako zgodę organów celnych na korzystanie z procedury.

10 Artykuł 502 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Z wyjątkiem sytuacji, gdy warunki ekonomiczne uważane są za wypełnione zgodnie z rozdziałem 3, 4 lub 6, zezwolenie [pozwolenie] nie zostaje przyznane bez sprawdzenia [przeprowadzenia badania] warunków ekonomicznych przez organy celne.

2. Dla procedury uszlachetniania czynnego (rozdział 3) sprawdzenie [badanie] to ustala ekonomiczną nieopłacalność zastosowania zasobów wspólnotowych [wspólnotowych źródeł zaopatrzenia] z [...] uwzględnieniem [w szczególności] następujących kryteriów, które zostały opisane szczegółowo w załączniku 70 część B:

a) niedostępności towarów wyprodukowanych we Wspólnocie mających tę samą jakość i charakterystykę techniczną jak towary przewidziane do przywozu do celów planowanych procesów uszlachetniania;

b) różnic w cenie między towarami wyprodukowanymi we Wspólnocie a przewidzianymi do przywozu;

c) zobowiązań umownych.

3. Dla procedury przetwarzania pod kontrolą celną (rozdział 4) przez sprawdzenie ustala się, czy zastosowanie zasobów niewspólnotowych umożliwia, aby czynności przetworzenia zaistniały lub zostały utrzymane we Wspólnocie. [W przypadku procedury przetwarzania pod kontrolą celną (rozdział 4) w toku tego badania ustala się, czy zastosowanie niewspólnotowych źródeł zaopatrzenia może przyczynić się do tworzenia lub podtrzymywania działalności przetwórczej we Wspólnocie.]

[...]".

11 Artykuł 503 tego rozporządzenia stanowi:

„Sprawdzenie [badanie] warunków ekonomicznych, angażujące Komisję, może mieć miejsce:

a) jeśli zainteresowane organy celne pragną przeprowadzić konsultacje przed [wydaniem] lub po wydaniu zezwolenia [pozwolenia];

b) jeśli inna administracja celna wyraża sprzeciw wobec wydanego zezwolenia [pozwolenia];

c) z inicjatywy Komisji".

12 Artykuł 504 rozporządzenia wykonawczego stanowi:

„1. W przypadku gdy rozpoczyna się sprawdzanie, zgodnie z art. 503 sprawa zostaje przesłana do Komisji. Zawiera ona wyniki już przeprowadzonego sprawdzenia [badania].

2. Komisja wysyła potwierdzenie otrzymania sprawy lub, w przypadku podejmowania działań z własnej inicjatywy, powiadamia o tym zainteresowane organy celne. W konsultacji z nimi Komisja określa, czy wymagane jest sprawdzenie [przeprowadzenie badania] warunków ekonomicznych w ramach Komitetu.

3. W przypadku gdy sprawa jest przedłożona Komitetowi, organy celne informują wnioskodawcę lub posiadacza, iż taka procedura została wszczęta, oraz jeśli wniosek jest w trakcie załatwiania, że zawieszone zostały ograniczenia czasowe ustanowione [został zawieszony bieg terminów ustanowionych] w art. 506.

4. Rozstrzygnięcie Komitetu jest brane pod uwagę przez zainteresowane organy celne oraz przez jakiekolwiek inne organy celne mające do czynienia z podobnymi zezwoleniami [pozwoleniami] bądź wnioskami.

[...]".

13 W odniesieniu do procedury przetwarzania pod kontrolą celną art. 551 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego stanowi:

„Ustalenia dotyczące przetwarzania pod kontrolą celną mają zastosowanie do towarów, których przetworzenie prowadzi do powstania produktów podlegających niższej kwocie należności przywozowych niż ta, która jest stosowana do towarów przywożonych. [Przepisy w zakresie przetwarzania pod kontrolą celną mają zastosowanie do towarów, których przetworzenie prowadzi do uzyskania produktów podlegających niższym należnościom celnym przywozowym aniżeli należności mające zastosowanie do przywożonych towarów.]".

14 Artykuł 552 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Dla typów towarów i operacji innych niż wspomniane [określonych] w części A załącznika 76 warunki ekonomiczne są uważane za wypełnione.

Dla pozostałych typów towarów i operacji odbywa się sprawdzanie [dokonuje się badania] warunków ekonomicznych.

2. Dla typów towarów i operacji wspomnianych w części B załącznika 76 i nieporuszanych w części A sprawdzenie [badanie] warunków ekonomicznych odbywa się w ramach komitetu. Stosuje się art. 504 ust. 3 i 4".

15 Załącznik 76 część B rozporządzenia wykonawczego wymienia wszystkie towary podległe środkowi rolnemu [objęte środkami polityki rolnej].

Rozporządzenie nr 1260/2001

16 Dla osiągnięcia celów wspólnej polityki rolnej, w szczególności w celu zapewnienia, aby wspólnotowi plantatorzy buraków cukrowych i trzciny cukrowej nadal korzystali z niezbędnych gwarancji w odniesieniu do zatrudnienia i standardu życia, rozporządzeniem Rady (WE) nr 1260/2001 z dnia 19 czerwca 2001 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru (Dz.U. L 178, str. 1) ustanowiono odpowiednie środki w celu ustabilizowania rynku cukru.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

17 Coberco Dairy Foods wytwarza napoje na bazie soków owocowych przy użyciu surowców w postaci koncentratów soków owocowych, cukrów, aromatów, minerałów i witamin nabywanych od spółek mających w przypadku niektórych z tych surowców siedzibę w państwach członkowskich, a w przypadku innych w krajach trzecich. Wytwarzanie polega przede wszystkim na mieszaniu soków owocowych z wodą i cukrem, pasteryzacji produktu, a następnie na pakowaniu.

18 Na podstawie art. 132 kodeksu celnego w dniu 23 lipca 2002 r. spółka ta wystąpiła do niderlandzkich organów celnych z wnioskiem o wydanie pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną, dotyczącym trzech produktów: soku jabłkowego z dodatkiem cukru, soku pomarańczowego z dodatkiem cukru i cukru białego z wyłączeniem cukru trzcinowego. W zakresie warunków ekonomicznych we wniosku wskazano, że użycie surowców pochodzących z krajów trzecich pozwala na utrzymanie działalności przetwórczej we Wspólnocie.

19 Ponieważ objęte wnioskiem towary i rodzaj przetwarzania są wskazane w załączniku 76 część B rozporządzenia wykonawczego, sprawa została przekazana komitetowi w celu oceny, czy spełnione są warunki ekonomiczne.

20 Dnia 22 sierpnia 2003 r. Komisja Wspólnot Europejskich przedłożyła komitetowi dokument roboczy, z którego wynika, że Coberco Dairy Foods wystąpiła z wyżej powołanym wnioskiem o wydanie pozwolenia ze względu na silną konkurencję ze strony producentów z Europy Środkowej i Wschodniej. Spółka planowała początkową inwestycję w budowę zakładu przetwórczego w wysokości ok. 750 000 EUR, która miała przyczynić się do utworzenia około dwóch miejsc pracy. Jeśli nie zastosowano by procedury przetwarzania pod kontrolą celną, Coberco Dairy Foods prawdopodobnie zdecydowałaby się na prowadzenie działalności przetwórczej w Europie Środkowej lub Wschodniej, a nie w Niderlandach.

21 Komitet rozpatrzył dokument na posiedzeniu w dniu 18 września 2003 r. Z protokołu z tego posiedzenia wynika, że przedstawiciel Komisji reprezentujący DG ds. Rolnictwa poinformował komitet po pierwsze o obniżkach gwarancji zbytu cukru, mających na celu wypełnienie międzynarodowych zobowiązań Wspólnoty, a po drugie o fakcie, że wspólnotowi producenci cukru działają „pod presją" i że „bezcłowy" przywóz w ramach procedury przetwarzania pod kontrolą celną tę presję zwiększy. W związku z tym wspomniana DG nie poparła wniosku. Komitet zdecydował więc, że w niniejszej sprawie nie zostały spełnione warunki ekonomiczne.

22 Decyzją z dnia 27 października 2003 r. niderlandzkie organy celne, przyjmując za podstawę rozstrzygnięcie komitetu, oddaliły wniosek Coberco Dairy Foods. Wniesione przez nią odwołanie zostało oddalone przez inspektora w dniu 2 kwietnia 2004 r.

23 Wówczas Coberco Dairy Foods wniosła w dniu 10 maja 2004 r. skargę do Gerechtshof te Amsterdam.

24 W tych okolicznościach postanowieniem z dnia 28 grudnia 2004 r. sąd krajowy postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1. W jaki sposób należy interpretować sformułowanie »nie wywierając ujemnego wpływu na istotne interesy wspólnotowych producentów podobnych towarów«,

zawarte w art. 133 lit. e) [kodeksu celnego]? Czy pod uwagę należy wziąć wyłącznie rynek produktów gotowych, czy też należy zbadać sytuację gospodarczą w zakresie surowców wykorzystywanych w toku przetwarzania pod kontrolą celną?

2. Czy w celu oceny sformułowania »tworzenie lub podtrzymywanie działalności przetwórczej we Wspólnocie«, użytego w art. 502 ust. 3 [rozporządzenia wykonawczego], należy uwzględnić pewną minimalną liczbę miejsc pracy utworzonych w wyniku planowanych działań? Jakie inne kryteria mają ponadto zastosowanie przy dokonywaniu wykładni cytowanego tekstu?

3. Czy w świetle odpowiedzi na pytania pierwsze i drugie Trybunał Sprawiedliwości może, w trybie postępowania prejudycjalnego, dokonać oceny ważności rozstrzygnięcia komitetu?

4. Jeżeli tak, to czy rozstrzygnięcie w tej sprawie jest ważne zarówno w zakresie jego uzasadnienia, jak i przedstawionych argumentów ekonomicznych?

5. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości nie może ocenić ważności rozstrzygnięcia, to jak należy interpretować sformułowanie »rozstrzygnięcie komitetu jest brane pod uwagę przez zainteresowane organy celne«, zawarte w art. 504 ust. 4 [rozporządzenia wykonawczego], jeśli — w pierwszej instancji — władze celne lub — w rezultacie odwołania — sądy krajowe stwierdzą, że rozstrzygnięcie komitetu nie może uzasadniać oddalenia wniosku o wydanie pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną?".

W przedmiocie pytania piątego

25 W piątym pytaniu, które należy rozpatrzyć w pierwszej kolejności, sąd krajowy zastanawia się nad wykładnią sformułowania „rozstrzygnięcie komitetu jest brane pod uwagę przez zainteresowane organy celne", znajdującego się w art. 504 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego. Pragnie on w istocie ustalić, czy przepis ten oznacza, że rozstrzygnięcie komitetu jest wiążące dla krajowych organów celnych rozstrzygających w przedmiocie wniosku o wydanie pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną.

26 Po pierwsze należy zauważyć, że z brzmienia art. 504 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego nie wynika, że rozstrzygnięcie komitetu ma charakter wiążący dla krajowych organów celnych. Zgodnie z samym brzmieniem tego przepisu rozstrzygnięcie komitetu powinno zostać jedynie wzięte pod uwagę przez krajowe organy celne zajmujące się danym wnioskiem, jak również przez wszelkie inne organy celne mające do czynienia z podobnymi pozwoleniami lub wnioskami o wydanie pozwolenia.

27 Przepis ten w żadnym razie nie zobowiązuje krajowych władz celnych do automatycznego zastosowania się do rozstrzygnięcia komitetu. Mogą one zdecydować inaczej niż komitet w swym rozstrzygnięciu, pod warunkiem że uzasadnią tę decyzję.

28 Taką ocenę charakteru prawnego rozstrzygnięcia komitetu oraz zakresu obowiązków organów celnych przy braniu przez nie pod uwagę tego rozstrzygnięcia można poprzeć z punktu widzenia celu, w jakim powołano komitet. Jak wynika z siódmego motywu kodeksu, ustanowienie tego komitetu ma na celu zapewnienie ścisłej i skutecznej współpracy w tej dziedzinie między państwami członkowskimi i Komisją. Jeśli chodzi o wnioski o wydanie pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną, współpraca ta może, a czasem musi polegać na badaniu warunków

ekonomicznych, o których mowa w art. 133 lit. e) kodeksu celnego i art. 502 rozporządzenia wykonawczego, oraz na przeprowadzeniu konsultacji z komitetem zanim dany organ celny wyda pozwolenie lub po jego wydaniu.

29 O ile zgodnie z brzmieniem kodeksu celnego oraz rozporządzenia wykonawczego rozstrzygnięcie komitetu ma na celu poinformowanie organów celnych w przedmiocie warunków ekonomicznych w rozpatrywanej sprawie, to z brzmienia rozporządzenia wykonawczego, a w szczególności art. 504 ust. 4 tego rozporządzenia, ani z roli komitetu, a tym bardziej z celu, w jakim przeprowadza się z nim konsultację, nie wynika w żaden sposób, by zainteresowane organy celne były przez to związane rozstrzygnięciem komitetu.

30 Ponadto zarówno art. 133 lit. e) kodeksu celnego, który stanowi, że przypadki, w których warunki ekonomiczne uznaje się za spełnione, mogą być określane zgodnie z procedurą komitetu, jak i art. 249 kodeksu stanowiący, że komitet może rozpatrywać każdą sprawę dotyczącą przepisów prawa celnego, są potwierdzeniem tego, że rola komitetu polega ogólnie na ułatwianiu podejmowania decyzji przez właściwe władze krajowe, a nie na nakładaniu na nie ograniczeń.

31 Takiej wykładni art. 504 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego, zgodnie z którą rozstrzygnięcie komitetu nie ma mocy wiążącej, nie podważa fakt, że w pewnych okolicznościach, a w szczególności jeśli — jak ma to miejsce w sprawie przed sądem krajowym — w grę wchodzą towary objęte środkami polityki rolnej, konsultacja z komitetem jest obowiązkowa, zgodnie z art. 552 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego. Nawet w takim przypadku właściwe władze krajowe muszą jedynie wziąć pod uwagę rozstrzygnięcie tego komitetu, lecz nie są nim związane. Obowiązku przeprowadzenia konsultacji z komitetem nie można bowiem utożsamiać ze zobowiązaniem do postępowania zgodnie z wydanym przez niego rozstrzygnięciem.

32 Co do stosowanej przez niektóre państwa członkowskie, na przykład przez Królestwo Niderlandów praktyki, że dany organ celny automatycznie stosuje się do rozstrzygnięcia komitetu, jeśli było ono negatywne, należy stwierdzić, że zgodnie z odpowiednimi przepisami kodeksu celnego i rozporządzenia wykonawczego organ ten ma jednak prawo zająć odmienne niż komitet stanowisko po przeprowadzeniu własnej oceny okoliczności i wystarczającym uzasadnieniu swej decyzji.

33 W tych okolicznościach na piąte pytanie należy odpowiedzieć, że rozstrzygnięcie komitetu nie ma mocy wiążącej w stosunku do krajowych organów celnych rozstrzygających w przedmiocie wniosku o wydanie pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną.

W przedmiocie pytań trzeciego i czwartego

34 W trzecim pytaniu, które należy teraz rozpatrzyć, sąd krajowy dąży w istocie do ustalenia, czy rozstrzygnięcie komitetu wydane na podstawie art. 133 lit. e) kodeksu celnego może być przedmiotem oceny co do jego ważności w trybie art. 234 WE. Jeśli Trybunał uznałby się za właściwy do dokonania takiej oceny, sąd krajowy zastanawia się w czwartym pytaniu nad ważnością rozstrzygnięcia komitetu, o którym mowa w sprawie przed sądem krajowym, zarówno pod względem uzasadnienia, jak i przywołanych w nim argumentów ekonomicznych.

35 Artykuł 234 WE stanowi, że Trybunał jest właściwy do orzekania w trybie prejudycjalnym o wykładni traktatu WE oraz o ważności i wykładni aktów przyjętych przez instytucje Wspólnoty i EBC.

36 Zgodnie z orzecznictwem Trybunału, postanowienie to nadaje Trybunałowi właściwość do orzekania w trybie prejudycjalnym o ważności i wykładni aktów przyjętych przez instytucje Wspólnoty bez żadnych wyjątków (wyrok z dnia 13 grudnia 1989 r. w sprawie C-322/88 Grimaldi, Rec. str. 4407, pkt 8).

37 W tym względzie należy zauważyć, że nie jest już kwestionowany fakt, iż rozstrzygnięcie komitetu nie może zostać przypisane Komisji. Skoro Komisja i państwa członkowskie mogą, a czasami muszą dokonywać konsultacji z komitetem w ramach rozpatrywania wniosku o wydanie pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną, rozstrzygnięć tego komitetu nie można uznać za akty instytucji w rozumieniu tego orzecznictwa. Wniosek taki wypływa również z celu, w którym powołano ten komitet, a mianowicie zapewnienia ścisłej i skutecznej współpracy w dziedzinie, w której obowiązuje kodeks celny, między państwami członkowskimi i Komisją.

38 Jeśli chodzi o charakter prawny rozstrzygnięć komitetu, należy po pierwsze przypomnieć, że jak wynika z pkt 26–33 niniejszego wyroku, nie są one wiążące dla krajowych organów celnych rozstrzygających w przedmiocie wniosku o wydanie pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną.

39 Wykładnię tę potwierdza orzecznictwo Trybunału dotyczące innych rodzajów opinii o podobnym charakterze, jak na przykład opinie Komitetu ds. Nomenklatury ds. Wspólnej Taryfy Celnej, ustanowionego rozporządzeniem Rady (EWG) nr 97/69 z dnia 16 stycznia 1969 r. w sprawie podjęcia środków w celu jednolitego stosowania nomenklatury wspólnej taryfy celnej Rady (Dz.U. L 14, str. 1). Należy zauważyć w odniesieniu do rozstrzygnięć komitetu, że choć stanowią one ważny instrument służący zapewnieniu jednolitego stosowania kodeksu celnego przez organy celne państw członkowskich i mogą być jako takie uważane za uprawnione środki służące do interpretowania tego kodeksu, nie mają one wiążącej mocy prawnej (zob. podobnie wyroki z dnia 15 lutego 1977 r. w sprawach połączonych 69/76 i 70/76 Dittmeyer, Rec. str. 231, pkt 4, z dnia 11 lipca 1980 r. w sprawie 798/79 Chem-Tec, Rec. str. 2639, pkt 11 i 12 i z dnia 16 czerwca 1994 r. w sprawie C-35/93 Develop Dr. Eisbein, Rec. str. I-2655, pkt 21).

40 Ponieważ komitet został ustanowiony w celu zapewnienia ścisłej i skutecznej współpracy między państwami członkowskimi i Komisją w dziedzinie, w której obowiązuje kodeks celny, organy celne państw członkowskich muszą jedynie brać jego rozstrzygnięcia pod uwagę, a nie muszą się do nich stosować przy wydawaniu ostatecznej decyzji. Bowiem to ta decyzja musi w razie potrzeby stać się przedmiotem kontroli sądowej ze strony sądu krajowego.

41 Tak więc na trzecie pytanie należy odpowiedzieć, że rozstrzygnięcia komitetu wydane na podstawie art. 133 lit. e) kodeksu celnego nie mogą być przedmiotem oceny ważności w trybie art. 234 WE.

42 W świetle odpowiedzi na drugie i trzecie pytanie nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na czwarte pytanie.

W przedmiocie pytania pierwszego

43 W pierwszym pytaniu sąd krajowy zastanawia się nad wykładnią sformułowania „nie wywierając ujemnego wpływu na istotne interesy wspólnotowych producentów podobnych towarów", zawartego w art. 133 lit. e) kodeksu celnego. Pragnie się w istocie dowiedzieć, czy w ramach rozpatrywania wniosku o wydanie pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną na podstawie tego przepisu należy uwzględnić nie tylko rynek produktów gotowych, lecz również sytuację gospodarczą w zakresie surowców wykorzystywanych do produkcji tych towarów.

44 Coberco Dairy Foods ocenia, że pojęcie „istotne interesy wspólnotowych producentów podobnych towarów" w rozumieniu art. 133 lit. e) kodeksu celnego należy interpretować tak, że obejmuje ono wyłącznie ocenę interesów wspólnotowych producentów towarów przetworzonych, tj. produktów gotowych.

45 Rządy grecki i niderlandzki, a także Komisja uważają, że z uwagi na sformułowanie, umiejscowienie i cel art. 133 lit. e) kodeksu celnego ocena warunków ekonomicznych wymaga uwzględnienia zarówno interesów producentów towarów przetworzonych, jak i interesów producentów produktów wykazujących podobieństwo do produktów używanych w procesie przetwórczym.

46 Rząd włoski utrzymuje, po pierwsze, że ocena warunków ekonomicznych powinna dotyczyć surowców, ponieważ to właśnie one korzystają z procedury przetwarzania pod kontrolą celną, a poza tym to dla nich ustanowiono środki ochrony tej korzystnej procedury. Po drugie, oceny tej należy dokonywać, biorąc pod uwagę rynek wspólnotowy. Po trzecie, podjęta w ten sposób decyzja powinna być stosowana jednolicie we wszystkich państwach członkowskich.

47 Należy zauważyć, że brzmienie art. 133 lit. e) kodeksu celnego, w którym jest mowa o „istotnych interesach wspólnotowych producentów podobnych towarów", bez sprecyzowania, czy oznacza to producentów gotowych produktów, czy też objęci są nim również producenci surowców używanych do produkcji tych produktów, nie daje jasnej odpowiedzi na zadane pytanie, a zatem należy wziąć pod uwagę umiejscowienie tego przepisu w danym kontekście prawnym, a mianowicie gospodarczą procedurę celną, do której ma zastosowanie, oraz cele tej procedury.

48 Zgodnie z art. 130 kodeksu celnego, procedura przetwarzania pod kontrolą celną umożliwia użycie towarów niewspólnotowych na obszarze celnym Wspólnoty w procesach zmieniających ich rodzaj lub stan bez stosowania wobec nich należności celnych przywozowych i środków polityki handlowej oraz umożliwia dopuszczenie do swobodnego obrotu produktów powstających w takich procesach z zastosowaniem właściwych dla nich należności celnych przywozowych. Zgodnie z art. 551 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia wykonawczego, procedura ta ma zastosowanie do towarów, których przetworzenie prowadzi do uzyskania produktów podlegających niższym należnościom celnym przywozowym aniżeli należności mające zastosowanie do przywożonych towarów.

49 Procedura przetwarzania pod kontrolą celną została wprowadzona w celu uniknięcia negatywnych skutków automatycznego stosowania wspólnotowej taryfy celnej dla działalności przetwórczej we Wspólnocie. Jednakże poprzez przyznanie korzyści wspólnotowym przetwórcom, jako że nie muszą oni w ramach tej procedury płacić ceł za towary przywożone z krajów trzecich, procedura ta może zagrodzić istotnym interesom ewentualnych wspólnotowych producentów surowców wykorzystywanych w procesie przetwórczym.

50 Z uwagi na możliwy konflikt interesów oczywiste jest, że badanie warunków ekonomicznych, o którym mowa w art. 133 lit. e) kodeksu celnego, ma uwzględniać różne interesy, tj. interes przetwórców surowców oraz interes wspólnotowych producentów podobnych towarów. Celem tego przepisu, jak podnosi Komisja, jest dokonanie oceny korzyści udzielenia pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną dla działalności przetwórczej wobec możliwych skutków udzielenia takiego pozwolenia wspólnotowym producentom towarów wykazujących podobieństwo do towarów poddanych procesom przetwórczym.

51 Taka wykładnia celu art. 133 lit. e) kodeksu celnego, w świetle którego ochronie podlegają interesy ogółu producentów wspólnotowych, tj. zarówno interesy producentów gotowych produktów, jak i interesy producentów surowców używanych do ich produkcji, jest ponadto jedyną wykładnią, która uwzględnia

wymogi wspólnych polityk wspólnotowych, w tym wspólnej polityki rolnej, czego wymagają motywy trzeci i czwarty kodeksu celnego.

52 Należy zatem odpowiedzieć na pierwsze pytanie, że w ramach rozpatrywania wniosku o wydanie pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną na postawie art. 133 lit. e) kodeksu celnego należy uwzględnić nie tylko rynek gotowych produktów, lecz również sytuację ekonomiczną na rynku surowców używanych do produkcji tych produktów.

W przedmiocie pytania drugiego

53 W drugim pytaniu sąd krajowy pragnie się dowiedzieć, jakie kryteria należy stosować do interpretacji wyrażenia „tworzenie lub podtrzymywanie działalności przetwórczej" w art. 502 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, a w szczególności, czy należy brać pod uwagę utworzenie dzięki planowanej działalności przetwórczej pewnej minimalnej liczby miejsc pracy.

54 Zdaniem Coberco Dairy Foods, ponieważ w przepisie tym nie określono limitu dotyczącego miejsc pracy, które powinny być zachowane lub utworzone, ich liczba nie stanowi istotnego kryterium.

55 Przed wydaniem pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną krajowe organy celne muszą zgodnie z między innymi art. 133 lit. e) kodeksu celnego oraz art. 502 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego sprawdzić, czy są spełnione określone warunki gospodarcze, w szczególności w przypadku towarów objętych środkami polityki rolnej, takich jak cukier.

56 Zgodnie z przepisami art. 133 lit. e) kodeksu celnego, badanie to powinno pozwolić na weryfikację, czy pozwolenie na przetwarzanie pod kontrolą celną może przyczynić się do tworzenia lub podtrzymywania działalności przetwórczej we Wspólnocie, nie wywierając ujemnego wpływu na istotne interesy wspólnotowych producentów podobnych towarów. Warunek, by pozwolenie to dawało możliwość tworzenia lub podtrzymywania działalności przetwórczej we Wspólnocie, jest powtórzony w art. 502 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.

57 Choć przepisy wspólnotowe obowiązujące w zakresie procedury przetwarzania pod kontrolą celną nie określają poszczególnych kryteriów, które należy uwzględnić przy ocenie warunków ekonomicznych, o których jest w nich mowa, należy przypomnieć cel tej procedury, przedstawiony w pkt 51–53 niniejszego wyroku, a także fakt, że badanie tych warunków ma uwzględniać różne interesy przetwórców surowców oraz interesy wspólnotowych producentów podobnych towarów, z poszanowaniem wymogów wspólnych polityk wspólnotowych.

58 Mając powyższe na względzie, należy, za rządami niderlandzkim i greckim oraz Komisją, zauważyć, że warunki ekonomiczne, o których mowa w tych przepisach, trzeba oceniać pod kątem wszystkich czynników, takich jak wartość realizowanej inwestycji, trwałość i zdolność do prowadzenia działalności, trwałość tworzonych miejsc pracy, a także wszelkich innych istotnych czynników dotyczących tworzenia lub utrzymania działalności przetwórczej. O ile utworzenie dzięki planowanej działalności przetwórczej pewnej minimalnej liczby miejsc pracy stanowi istotny czynnik w ramach badania warunków ekonomicznych, którego wymaga kodeks celny i rozporządzenie wykonawcze, to nie jest to jedyny czynnik, który należy uwzględnić. Kryteria, które należy wziąć pod uwagę podczas tego badania, zależą bowiem od rodzaju działalności przetwórczej, a każda ocena warunków ekonomicznych powinna być przeprowadzona pod kątem konkretnych okoliczności danej sprawy.

59 Należy zatem odpowiedzieć na drugie pytanie, że do kryteriów, które trzeba uwzględnić przy ocenie „tworzenia lub podtrzymywania działalności przetwórczej" w rozumieniu art. 133 lit. e) kodeksu celnego i art. 502 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, może zaliczać się kryterium dotyczące utworzenia dzięki planowanej działalności przetwórczej pewnej minimalnej liczby miejsc pracy, lecz nie jest ono jedyne. Kryteria te zależą bowiem od rodzaju działalności przetwórczej, a krajowy organ celny odpowiedzialny za badanie warunków ekonomicznych na podstawie tych przepisów powinien dokonać globalnej oceny wszystkich istotnych czynników, w tym czynników dotyczących utworzonych miejsc pracy, wartości realizowanej inwestycji lub trwałości planowanej działalności.

W przedmiocie kosztów

60 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

1) W ramach rozpatrywania wniosku o wydanie pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną na postawie art. 133 lit. e) rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 2700/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2000 r. należy wziąć pod uwagę nie tylko rynek gotowych produktów, lecz również sytuację ekonomiczną na rynku surowców używanych do produkcji tych produktów.

2) **Do kryteriów, które należy uwzględnić przy ocenie „tworzenia lub podtrzymywania działalności przetwórczej" w rozumieniu art. 133 lit. e) rozporządzenia nr 2913/92, zmienionego rozporządzeniem nr 2700/2000 i art. 502 ust. 3 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92, zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 993/2001 z dnia 4 maja 2001 r., może zaliczać się kryterium dotyczące utworzenia dzięki planowanej działalności przetwórczej pewnej minimalnej liczby miejsc pracy, lecz nie jest ono jedyne. Kryteria te zależą bowiem od rodzaju działalności przetwórczej, a krajowy organ celny odpowiedzialny za badanie warunków ekonomicznych na podstawie tych przepisów powinien dokonać globalnej oceny wszystkich istotnych czynników, w tym czynników dotyczących utworzonych miejsc pracy, wartości realizowanej inwestycji lub trwałości planowanej działalności.**

3) **Rozstrzygnięcia Komitetu Kodeksu Celnego wydane na podstawie art. 133 lit. e) rozporządzenia nr 2913/92, zmienionego rozporządzeniem nr 2700/2000 nie mogą być przedmiotem oceny ważności w trybie art. 234 WE.**

4) **Rozstrzygnięcie Komitetu Kodeksu Celnego nie ma mocy wiążącej w stosunku do krajowych organów celnych rozstrzygających w przedmiocie wniosku o wydanie pozwolenia na przetwarzanie pod kontrolą celną.**

Podpisy